

**Informe sobre el primer any
d'aplicació de la Mesura
de govern sobre la garantia
del tracte igualitari a les
entitats religioses quant a
la realització d'activitats
puntuals a l'àmbit públic**

La Mesura de govern sobre el tracte igualitari a les entitats religioses quant a la realització d'activitats puntuals a l'àmbit públic es va aprovar a la Comissió de Drets de Ciutadania del 17 d'octubre del 2016 amb la voluntat d'oferir un instrument per proporcionar eines, tant als treballadors municipals com a les entitats religioses i de consciència, que permetin gestionar millor les demandes d'aquestes entitats per fer activitats puntuals de caire religiós als equipaments i la via pública de Barcelona. Així, la mesura ofereix criteris d'actuació, reforça línies de treball ja existents de suport municipal a les entitats religioses i, com a mesura innovadora, promou un pla de formació en diversitat religiosa adreçat, principalment, al personal municipal.

Aquesta mesura de govern i totes les accions que proposa s'inclouen en el marc de les polítiques municipals de gestió de la diversitat religiosa que es desenvolupen i s'impulsen des de la Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat. Així, aquestes mesures i accions es fonamenten, d'una banda, en la defensa del dret fonamental a la llibertat religiosa i de consciència i, de l'altra, en la laïcitat, entesa com el marc de neutralitat dels poders públics en què totes les opcions de consciència, siguin religioses o no, poden conviure en plena igualtat i respecte. Des d'aquests fonaments es treballa per incorporar la diversitat religiosa a la vida ciutadana amb plena normalitat.

Els objectius de la mesura de govern són els següents:

- Garantir el ple exercici dels drets reconeguts de llibertat religiosa a través del suport municipal al desenvolupament de les activitats religioses i de consciència a Barcelona.
- Garantir el tracte igualitari i no discriminatori a les entitats i agrupacions religioses en les cessions i autoritzacions d'ús d'equipaments i espais públics.
- Normalitzar la presència de la diversitat religiosa a la nostra societat, visible i visible, visibilitzant les múltiples dimensions que formen el fet religiós (espiritual, cultural, comunitària).
- Treballar per millorar l'accés amb caràcter puntual a equipaments i via pública d'aquelles entitats religioses i de consciència que es trobin en una situació més precària.

Per assolir aquests objectius, la mesura de govern estableix les línies d'acció següents:

1. Reforç del suport municipal al desenvolupament de l'activitat de les entitats religioses a Barcelona
2. Ordenació de la realització d'activitats religioses de caire puntual als equipaments municipals i la via pública
3. Pla de formació en diversitat religiosa
4. Elaboració i difusió de guies per a la gestió de la diversitat religiosa en diversos àmbits

Aquestes línies d'acció són els eixos sobre els quals s'estructura aquest informe relatiu al primer any d'aplicació de la mesura de govern.

Línia d'acció 1:

Reforç del suport municipal al desenvolupament de l'activitat de les entitats religioses a Barcelona

1.1. Reforç de l'OAR

El gener de 2017 es va incorporar una persona més a la plantilla de l'OAR que, d'aquesta manera, passava a comptar amb un equip de cinc persones. Aquesta nova incorporació ha permès assolir els resultats següents:

- Millora en el seguiment, suport, orientació i assessorament a les entitats religioses en l'accés a equipaments i via pública per a la realització d'activitats de caire puntual, així com per a l'organització d'aquestes activitats.
- Millora de la interlocució amb equipaments i districtes en relació amb l'ús d'equipaments i via pública per part de les entitats religioses.
- Increment de l'oferta d'activitats de formació, difusió i sensibilització, adreçades a personal municipal, entitats religioses i ciutadania en general.

1.2 Formació associativa adreçada a les entitats religioses

Entre l'octubre del 2016 i el desembre del 2017, l'OAR va portar a terme **9** activitats de formació adreçades a les entitats religioses, que van tractar sobre les temàtiques següents:

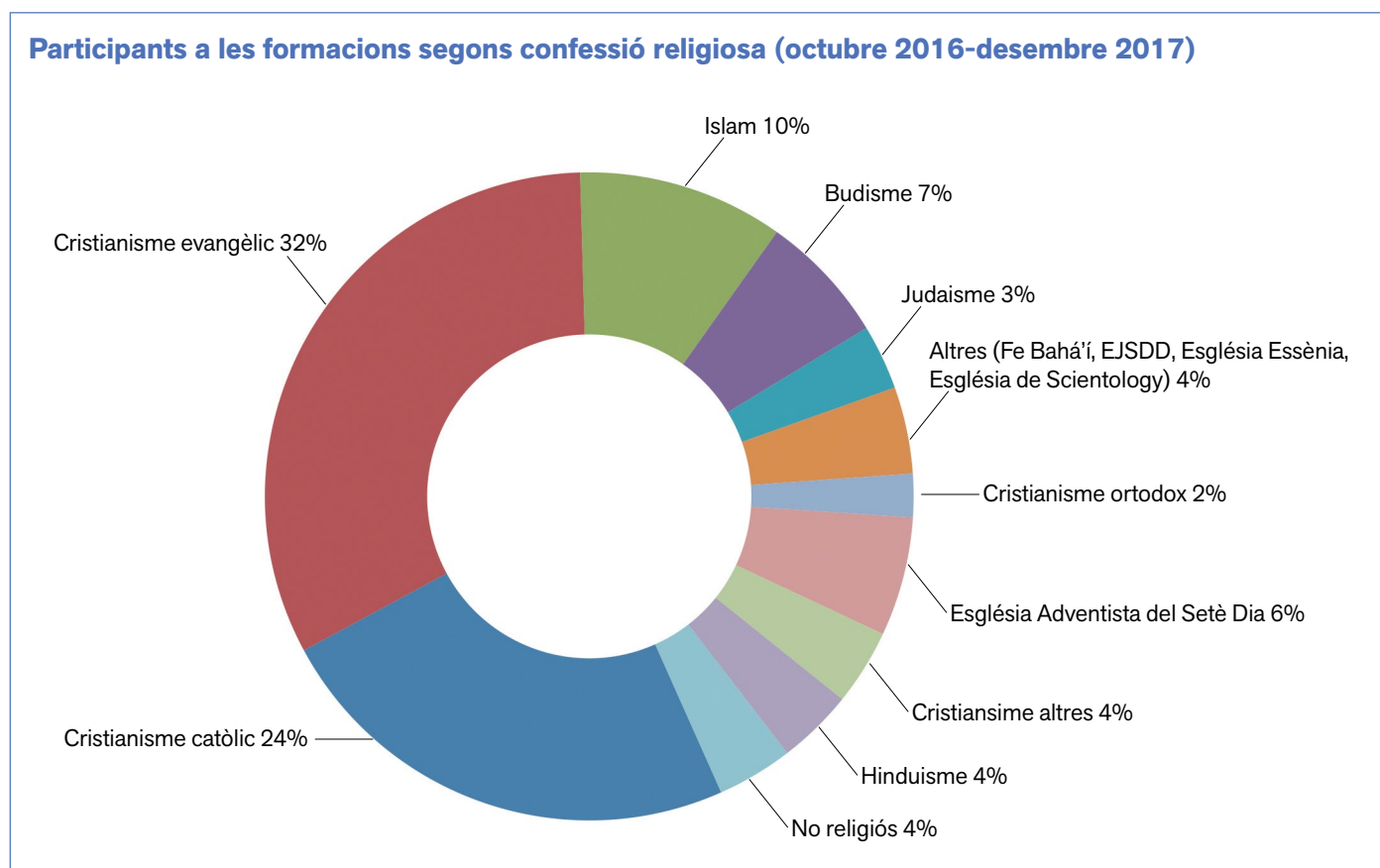
Data	Títol de la formació	En col·laboració amb...	Nombre d'assistents
18/10/2016	Formació: <i>"Obligacions fiscals a les associacions i lleis de transparència"</i>	Torre Jussana	31
16/11/2016	Sessió informativa sobre la convocatòria de subvencions per a l'arranjament i adequació de locals de culte 2016	OAR	35
17/01/2017	Sessió informativa sobre la convocatòria de subvencions ordinàries per dur a terme projectes, activitats i serveis de districtes i de ciutat, per a l'any 2017	OAR	32
23/02/2017	Presentació de la <i>Mesura de govern sobre la garantia del tracte igualitari a les entitats religioses quant a la realització d'activitats puntuals a l'àmbit públic</i>	OAR	23
06/07/2017	Sessió informativa sobre la convocatòria de subvencions ordinàries 2017 a entitats religioses amb la subvenció atorgada definitivament	Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència	10
13/07/2017	Sessió informativa sobre la convocatòria de subvencions obres 2016 a entitats religioses amb la subvenció atorgada provisionalment	Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència	12
14/11/2017	Formació: <i>"Poseu ordre a la vostra entitat: les claus per millorar el seu funcionament"</i>	Torre Jussana	26
28/11/2017	Formació: <i>"La comunicació bàsica d'una entitat"</i>	Torre Jussana	16
14/12/2017	Formació sobre subvencions per a l'arranjament i adequació de centres de culte 2017-2018	OAR	45

A més, es van dur a terme **3** formacions a mida adreçades a col·lectius concrets:

Data	Títol de la formació	En col·laboració amb...	Nombre d'assistents
08/11/2016	Formació: <i>"La diversitat religiosa al districte de Sant Martí"</i>	Programa Anissa	20
20/12/2016	Formació: <i>"Equipaments i espais municipals de la ciutat, com realitzar peticions d'espai?"</i>	Dones paquistaneses del barri del Besòs	30
16/10/2017	Formació: <i>"Com constituir una associació?"</i>	Dones paquistaneses del barri del Besòs	30

Totes aquestes activitats van suposar un total de **24** hores de formació i la participació de **310** persones, de més d'una desena de confessions religioses diferents.

Els participants en aquestes formacions eren membres de comunitats pertanyents a les confessions següents:

La valoració que les entitats fan d'aquestes formacions és molt positiva i moltes d'elles participen en totes les activitats que se'ls proposen des de l'OAR.

1.3. Reforç del programa de subvencions a entitats religioses

L'Ajuntament de Barcelona compta des de l'any 2014 amb dues línies de subvenció vinculades a l'àmbit d'afers religiosos:

– Convocatòria general de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona

La línia S de la convocatòria (R a partir del 2018) dona suport a iniciatives i projectes que contribueixin al coneixement de la diversitat religiosa i al respecte per la llibertat religiosa, i a activitats relacionades amb la celebració de festes i actes religiosos i interreligiosos.

El 2017, el pressupost d'aquesta convocatòria es va incrementar en un 8%, amb un import total de 70.000,00 euros.

Convocatòria ordinària de subvencions per a activitats 2017		Ciutat Vella	L'Eixample	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià-St. Gervasi	Gràcia	Horta-Guinardó	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí	Total
Entitats	Església catòlica	10	5	2		3		1				21
	Esglésies evangèliques	1	1						1			3
	Esglésies ortodoxes		4				1					5
	Islam											0
	Judaisme				1	1		1				3
	Budisme						3					3
	Hinduisme	1										1
	No religiosa / Interreligiosa	4	2			1			1		1	9
Línia	Sa Contribució al coneixement del fet religiós	10	9	1		3	2	1	2		1	28
	Sb Celebració de festes i actes religiosos i interreligiosos	6	3	1	1	2	2	1				16
Subv.	Atorgada	11	6		1	4	2	2	2		1	29
	No atorgada	5	6	2		1	2					16
Total entitats		16	12	2	1	5	4	2	2	0	1	45

– Convocatòria de subvencions per a l'arranjament i adequació de locals de la ciutat de Barcelona destinats a centres de culte d'entitats religioses

Les subvencions per a l'arranjament i adequació de centres de culte tenen com a finalitat donar suport a les entitats religioses, especialment les que es troben en una situació més vulnerable, per facilitar el procés d'adequació a la normativa dels seus espais de trobada.

El 2017, el pressupost d'aquesta convocatòria es va incrementar en un 50%, amb un import total de 150.000,00 euros.

Convocatòria de subvencions per a l'arranjament de centres de culte 2016		Ciutat Vella	L'Eixample	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià-St. Gervasi	Gràcia	Horta-Guinardó	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí	Total
Entitats	Església catòlica	1	1	1				1			1	5
	Esglésies evangèliques	1		5			1	1	2	1	1	12
	Esglésies ortodoxes		1									1
	Islam	1										1
	Judaisme							1				1
	Budisme			1								1
	Hinduisme											0
Tipus d'obra	Protecció acústica		1	4				1	2	1		9
	Sortides i evacuació	1										1
	Sanitaris	1						1				2
	Seguretat contra incendis			2								2
	Instal·lacions elèctriques						1	1			1	3
	Altres	1	1	1							1	4
Subv.	Atorgada	2	1	6			1	2	2	1	1	16
	No atorgada	1	1	1				1			1	5
Total entitats		3	2	7	0	0	1	3	2	1	2	21

Línia d'acció 2:

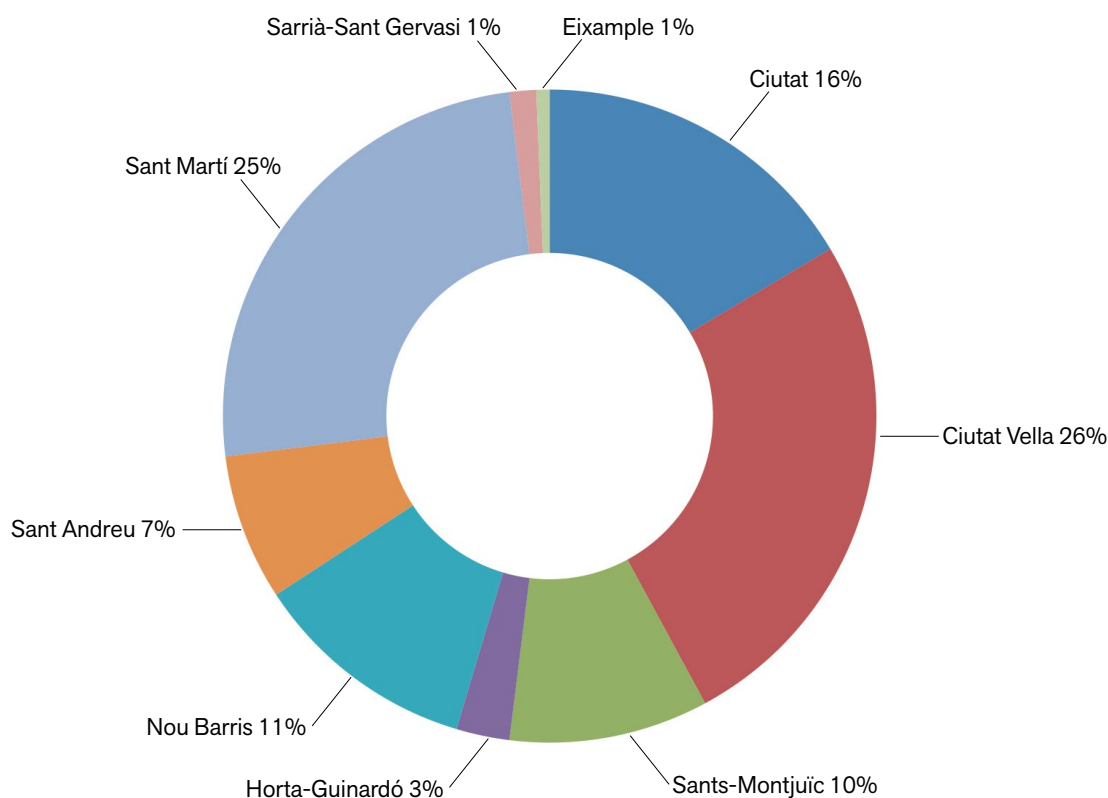
Ordenació de la realització d'activitats religioses de caire puntual als equipaments municipals i la via pública

La mesura de govern estableix dos protocols, un per a l'ús d'equipaments municipals i l'altre per a l'ús de la via pública per part de les entitats per a la celebració d'activitats de caire religiós. L'objectiu d'aquests protocols és dotar de criteris clars i uniformes els professionals (personal municipal i gestors d'equipaments) que han de gestionar les peticions que les entitats puguin fer en aquest sentit. L'assessorament que ofereix l'OAR tant a les entitats religioses com a les persones responsables de la gestió d'aquestes sol·licituds d'espais es fonamenta, en tots els casos, en aquests protocols, tot procurant que s'incorporin de manera normalitzada en els processos de resolució de les demandes.

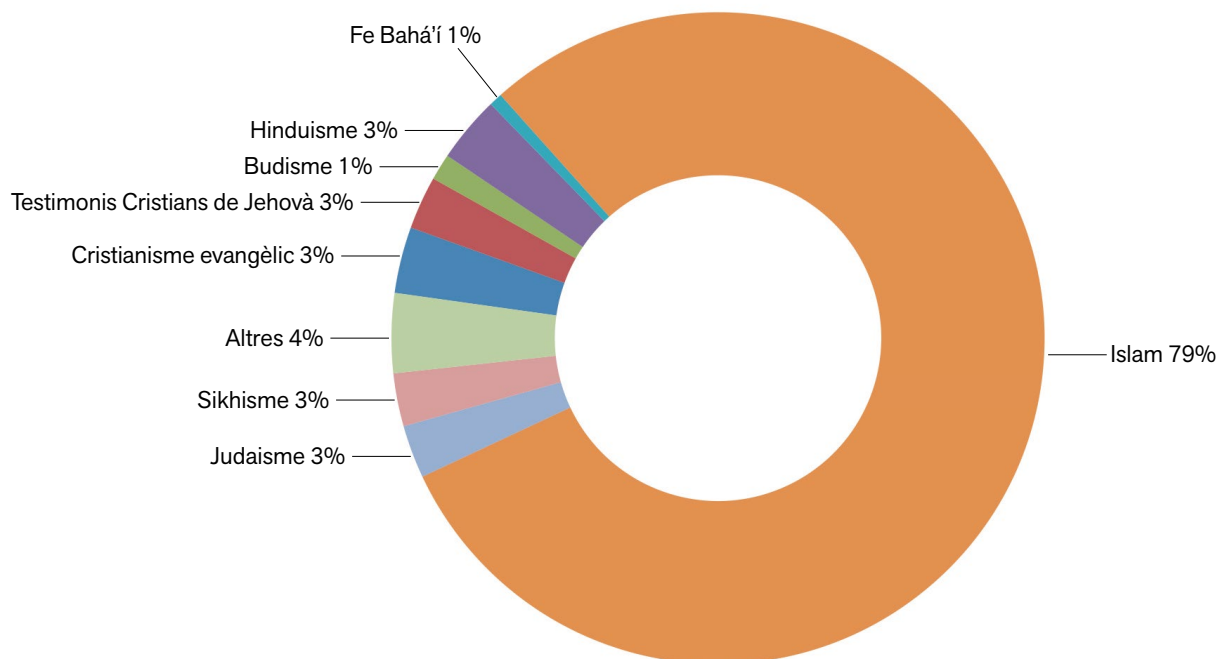
De l'octubre del 2016 al desembre del 2017, l'OAR va fer **152** assessoraments a entitats religioses, districtes i equipaments relacionats amb la celebració d'activitats puntuals de caire religiós tant en equipaments com a la via pública. Una part molt important d'aquests assessoraments (fins a un 79%) estan relacionats amb les activitats de les comunitats islàmiques durant les principals festes religioses d'aquesta comunitat, el mes de Ramadà i la festa del sacrifici. Els límits de l'aforament de la majoria dels centres de culte i oratoris obliguen les comunitats a cercar espais més grans per a les celebracions en què hi ha més afluència de persones.

D'altra banda, cal tenir present que a Barcelona es desenvolupen un nombre important d'activitats de les entitats religioses, especialment a la via pública, que les entitats gestionen directament amb els districtes. Seria el cas, principalment, de les activitats desenvolupades per les comunitats catòliques (especialment processons de Setmana Santa o vinculades a altres festivitats), o dels punts d'informació dels testimonis cristians de Jehovà.

Assessoraments sobre equipaments i via pública per districtes (octubre 2016-desembre 2017)

Assessorament sobre equipaments i via pública per confessions (octubre 2016-desembre 2017)

2.1. Ús d'equipaments

Durant el període d'aquesta memòria (octubre 2016 - desembre 2017), l'OAR va assessorar **109** entitats religioses en el procés de cerca d'un espai en un equipament municipal per a la celebració d'una activitat puntual de caire religiós. D'aquests assessoraments, un **33,94%** es van concretar en la realització d'una activitat en un equipament municipal. En un **54,13%** dels casos restants, les entitats van optar finalment per fer l'activitat prevista a la seva seu o espai habitual de trobada. Els motius pels quals l'**11,93%** d'assessoraments restants no van acabar amb la realització de l'activitat en un equipament són els següents:

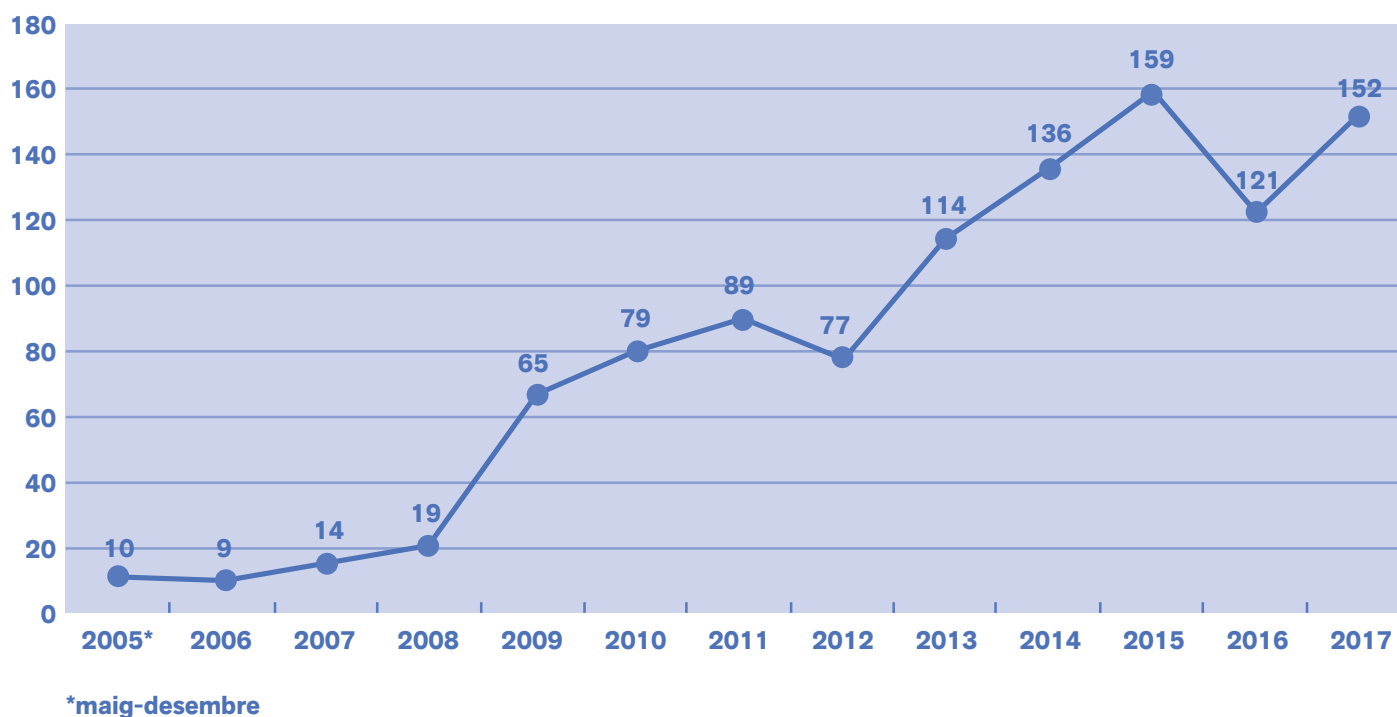
- Falta de disponibilitat d'equipaments adequats en la data o període previstos per a l'activitat
- Incapacitat de l'entitat per assumir el preu de lloguer de l'equipament disponible
- Cancel·lació de l'activitat per part de l'entitat
- Negativa de l'equipament a acollir l'activitat
- Opció de l'entitat per un equipament privat

2.2. Via pública

En aquest mateix període, l'OAR va assessorar **18** entitats religioses que tenien prevista la realització d'activitats puntuals de caire religiós a la via pública. D'aquests assessoraments, un **94,44%** es van concretar en la realització de l'activitat. Els motius pels quals el **5,56%** d'assessoraments restants no van acabar amb la realització de l'activitat són els següents:

- Incompatibilitat amb altres activitats previstes en el mateix espai en la data prevista
- Decisió del Districte per criteris relacionats amb la manca de vinculació de l'entitat sol·licitant al territori on es vol fer l'activitat, saturació de l'espai públic, altres
- Cancel·lació de l'activitat per part de l'entitat
- Sol·licitud presentada amb marge insuficient per a la seva gestió

Assessorament sobre ús puntal d'equipaments i via pública

Línia d'acció 3: Pla de formació en diversitat religiosa

La mesura de govern preveu la posada en marxa d'una línia d'activitats formatives i de difusió de la diversitat religiosa a la ciutat, adreçada principalment al personal municipal, però també a entitats i ciutadania en general. L'objectiu d'aquest pla de formació i sensibilització és facilitar un coneixement i comprensió més elevats de la diversitat religiosa de Barcelona, i del marc en què cal que es desenvolupi, basat en el respecte i el reconeixement del dret a la llibertat religiosa i en la laïcitat entesa com el marc de neutralitat en què totes les opcions de consciència, religioses o no, tenen la mateixa capacitat d'acció i participació.

En total, l'OAR va organitzar o participar en **11** iniciatives i activitats de formació al voltant de la diversitat religiosa i el dret a la llibertat religiosa, que suposen **44** hores de formació, i a les que van assistir **269** persones, principalment personal municipal.

3.1. Formació bàsica adreçada als professionals que treballen als serveis municipals

Durant l'any 2017 l'OAR ha programat o participat en **3** accions formatives adreçades a personal municipal, personal extern i gestors d'equipaments. En aquestes formacions s'ofereix una panoràmica de la diversitat religiosa a la ciutat, els marcs legals que regulen l'exercici del dret a la llibertat religiosa i els principals aspectes relacionats amb l'activitat de les entitats religioses que requereixen algun tipus de gestió per part de l'Ajuntament i els serveis municipals. El 2018, la formació regular de l'Ajuntament inclourà el curs "Minories religioses", dissenyat per l'OAR.

Data	Títol	Organitzat per	Tipus de públic	Assistents
30/03/2017	Formació "La diversitat religiosa al districte de Nou Barris"	Guàrdia Urbana	Agents de la policia de barri del districte de Nou Barris	30
4, 11, 18 i 25/07/2017	Formació "Minories religioses a Barcelona, una aproximació a la gestió de la diversitat religiosa des de l'àmbit local (I)"	OAR	Personal municipal i professionals externs vinculats a serveis i projectes municipals	33
10/11/2017	Formació "La diversitat religiosa en societats obertes i democràtiques. Els districtes de Sant Andreu i Sant Martí"	Guàrdia Urbana	Agents de la policia de barri dels districtes de Sant Martí i Sant Andreu	30

3.2. Formació a mida en matèries específiques

L'OAR també va organitzar o participar en propostes de formació adreçades a tractar temàtiques específiques que puguin ser d'interès en un moment o per a un col·lectiu professional concret.

Data	Títol	Organitzat per	Tipus de públic	Assistents
20/01/2017	Presentació de la <i>Mesura de govern sobre la garantia del tracte igualitari a les entitats religioses quant a la realització d'activitats puntuals a l'àmbit públic</i>	Districte de Ciutat Vella	Tècnics i gestors d'equipaments del districte de Ciutat Vella	32
02/05/2017	Formació "El Ramadà a Barcelona: gestió local i necessitats emergents"	OAR	Personal municipal i professionals externs	20
13 i 15/06/2017	Formació "Àmbit funerari i diversitat religiosa a Barcelona"	Cementiris de Barcelona	Personal de Cementiris de Barcelona	17
02/10/2017	Sessió de presentació de l'Oficina d'Afers Religiosos i els seus serveis	Agència ABITS	Personal del Servei d'Atenció Socioeducativa - Agència ABITS	20
04/10/2017	Formació "La diversitat religiosa al districte de Nou Barris, àmbits d'actuació"	Servei de Gestió de Conflictes	Tècnics/tècniques del Servei de Gestió de Conflictes	12
17, 24, 31/10/2017 i 7 i 14/11/2017	Formació "La interculturalitat i la diversitat religiosa en la programació dels equipaments culturals"	OAR, Programa BCN Interculturalitat i Foment de Ciutat	Personal d'equipaments públics i privats del barri del Raval	20
29/11/2017	RELIG 2017: Espai públic i religió. Taula rodona d'experiències de gestió de l'accés de les entitats religioses a l'espai públic	Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya	Personal al servei de les administracions públiques catalanes	40
05/12/2017	Formació "Islam i comunitats islàmiques a Barcelona"	OAR, Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat	Personal de la Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat	15

3.3. Activitats de divulgació dels centres de culte i la diversitat religiosa de la ciutat

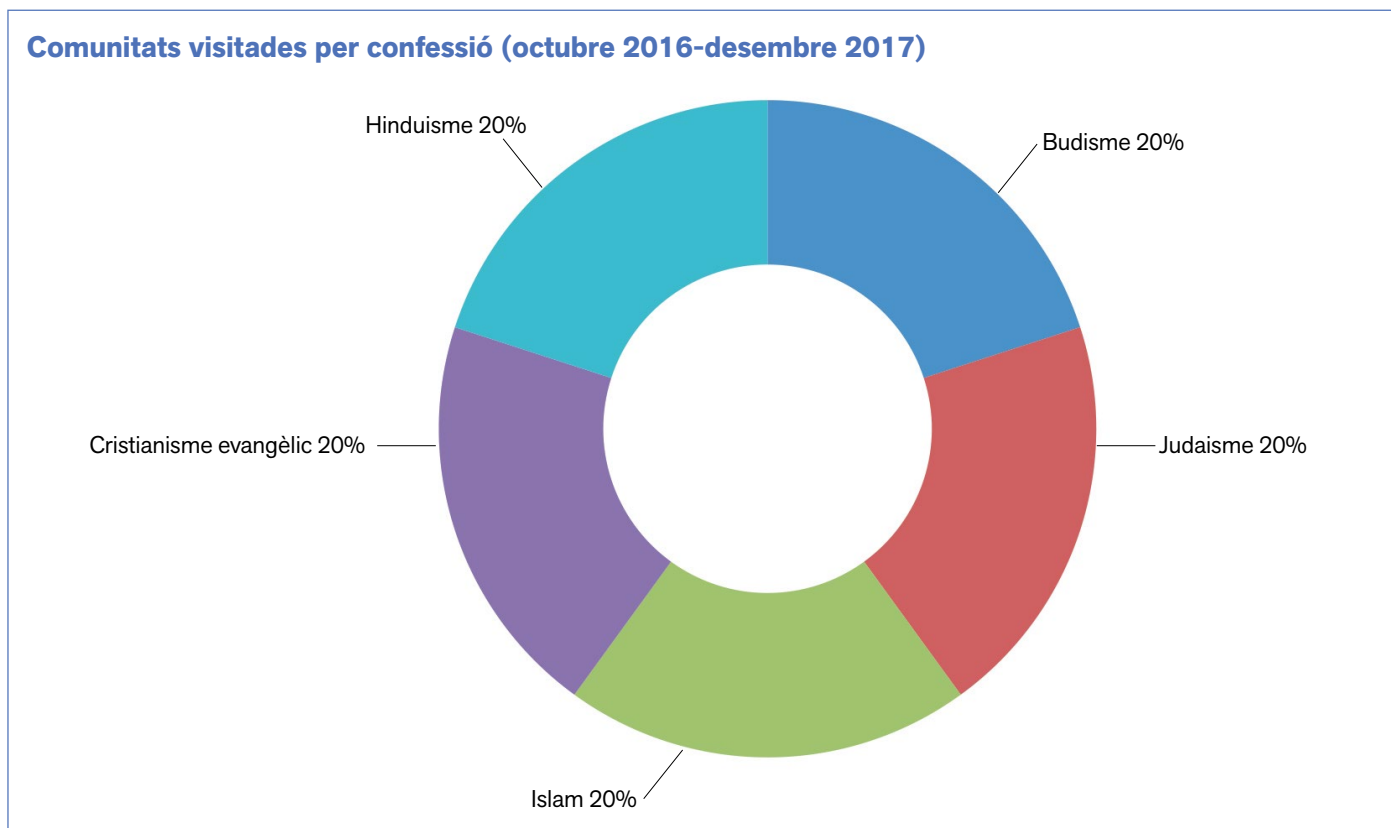
A banda de la formació, l'OAR organitza i desenvolupa diverses activitats de divulgació i sensibilització al voltant de la diversitat religiosa a la ciutat adreçades a entitats, escoles i ciutadania en general.

3.3.1. Visites a centres de culte

Des de l'any 2008, l'OAR disposa d'una proposta didàctica adreçada a l'alumnat de secundària que té com a objectiu facilitar la trobada entre comunitats religioses i estudiants en els mateixos centres de culte. Aquesta activitat està disponible al catàleg del PAE, tot i que moltes escoles s'adrecen directament a l'OAR per dur-la a terme. Des del mes d'octubre del 2016 fins a la fi del 2017, un total de **184** alumnes de **4** escoles diferents van participar en aquesta activitat.

A més, durant l'any 2017 es va actualitzar el material de suport a aquesta activitat, amb la publicació de la micro-site "Coneix les religions", accessible des de la pàgina web de l'OAR (<http://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca/visites-escolars>).

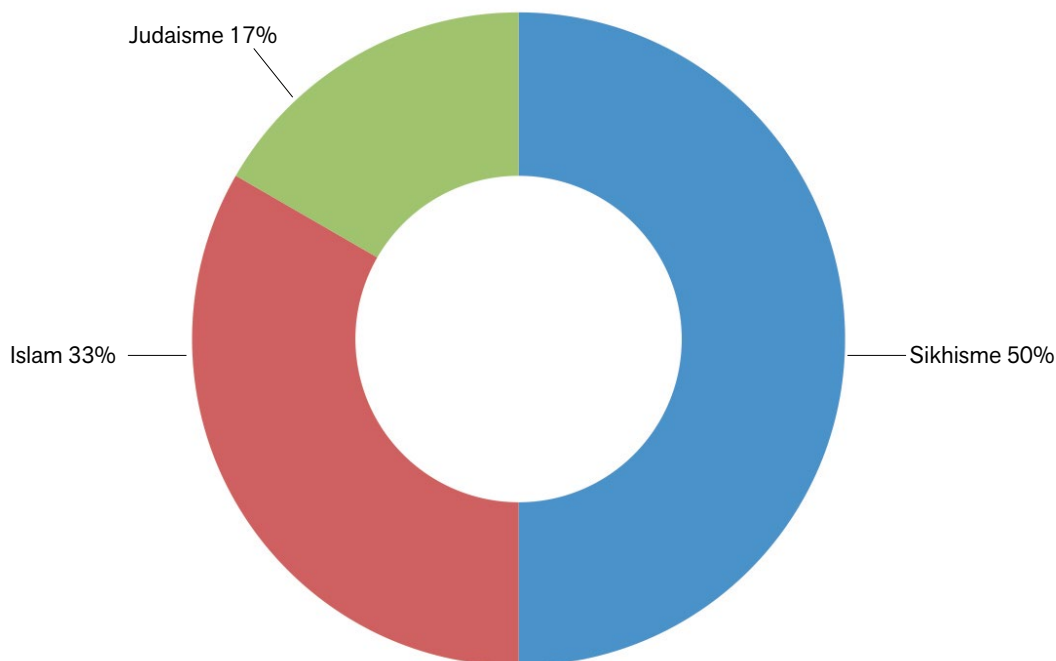
Escola/institut	Alumnes
CCE Montessori (Girona)	75
Insititut Can Peixauet (Santa Coloma de Gramenet)	10
Institut Francesc Macià (Cornellà de Llobregat)	19
CCE Montessori (Girona)	80

D'altra banda, en el període d'aquesta memòria es va produir un increment en el nombre d'entitats o altres col·lectius de persones adultes que s'han interessat per visitar centres de culte. En concret, durant el 2017, l'OAR va organitzar un total de **6** visites a centres de culte de diferents comunitats religioses a petició de **4** entitats o grups, amb un total de **80** persones participants.

Entitat	Participants
Universitat Autònoma de Barcelona - Grau de Sociologia	22
Associació Cultural Garbí	22
Universitat Autònoma de Barcelona	18
Fundació Bayt al-Thaqafa	18

Comunitats visitades per confessió (octubre 2016 - desembre 2017)

3.3.2. Cicle de diàlegs “Dones i religions” en col·laboració amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona

Durant el mes de març del 2017, va tenir lloc el cicle de diàlegs “Dones i religions”, organitzat per l'OAR en col·laboració amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona. Aquesta ha estat la quarta col·laboració entre aquests dos serveis, i de cara al 2018 està previst repetir l'experiència amb un cicle d'activitats vinculades a la commemoració de l'Any Panikkar.

Data	Lloc	Títol	Participants	Assistents
02/03/2017	Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda	<i>“Monges: una vida retirada? Opcions des del cristianisme catòlic i el budisme tibetà”</i>	Josefina Ramos (Missioneres de la Immaculada Concepció) i Ani Kunga (Monestir Samye Dechi Ling). Moderació: Cristina Monteys (OAR)	40
06/03/2017	Biblioteca Poble-sec - Francesc Boix	<i>“Lideratges femenins: aires nous a contracorrent des del cristianisme evangèlic i la Fe bahà'í”</i>	Marta López (Església Protestant BCN-Centre), Elisabeth Lheure (Centre Bahà'í de BCN). Moderació: Marta Corcoy (Associació de Dones Periodistes)	30
13/03/2017	Biblioteca Francesca Bonnemaison	<i>“Soc jove i creient: ponts i cruïlles des de la religió sikh i el cristianisme evangèlic”</i>	Komal Preet Kaur (Gurdwara Guru Darshan Sahib) i Loida Muñoz (Església Evangèlica Hillsong). Moderació: Rosa Frasquet (Associació l'Etnogràfica)	25
20/03/2017	Biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte	<i>“Espiritualitat femenina i transformació social: propostes des de l'islam i el budisme”</i>	Montse Castellà (Coordinadora Catalana d'Entitats Budistes) i Mariam Eloitri (Associació de Dones Musulmanes a Catalunya). Moderació: Eulàlia Corbella (consellera de Dones del Districte de l'Eixample)	35

Data	Lloc	Títol	Participants	Assistents
27/03/2017	Biblioteca Horta - Can Mariner	<i>"La violència contra les dones: respostes i reivindicacions des del cristianisme catòlic i el judaisme"</i>	Neus Forcano (Col·lectiu de Dones en l'Església) i Rosa Levy (Comunitat Jueva Bet Shalom). Moderació: Elena Tarifa (consellera de Dones del Districte d'Horta-Guinardó)	25
30/03/2017	Biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras	<i>"Feminismes i religions: lectura crítica de la tradició des del judaisme i l'islam"</i>	Maria Prieto (Comunitat Jueva Bet Shalom) i Hayar Abderrahaman (activista contra la islamofòbia). Moderació: Lola López (Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat)	40

3.3.3. Pàgina web de l'OAR

Des de mitjan 2017, l'OAR disposa d'una nova pàgina web: <http://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca>. L'objectiu d'aquesta pàgina web és donar a conèixer l'activitat de l'Ajuntament i, concretament, de l'OAR en relació amb la diversitat religiosa, així com fer difusió d'aquesta realitat i visibilitzar les entitats i comunitats religioses de Barcelona i les seves activitats. Així, les seccions principals de la web són les següents:

- **Notícies:** s'informa sobre activitats, iniciatives i esdeveniments relacionats amb la diversitat religiosa que tenen lloc a Barcelona, amb una atenció especial a aquelles que organitza o en les que participen l'OAR o altres serveis municipals. Des de la posada en marxa de la web fins a la fi del 2017 se'n van publicar **56**, que suposa una mitjana de **5,6** mensuals.

- **Blog:** ofereix articles o materials audiovisuals que permetin aprofundir en aspectes concrets relacionats amb l'activitat de l'OAR i de les entitats religioses a la ciutat. Alguns dels articles s'encarreguen a les mateixes comunitats religioses per conèixer la seva realitat de primera mà. Un exemple d'això és la sèrie d'articles publicats durant els mesos d'octubre i novembre relacionats amb la commemoració del 500è aniversari de la reforma protestant. Així mateix, s'han publicat els dos primers vídeos d'una sèrie que té com a objectiu visibilitzar l'activitat de les comunitats religioses, i que està previst continuar durant el 2018. El 2017 es van fer **15** publicacions (**13** articles i **2** vídeos), que representen una mitjana d'**1,5** publicacions mensuals.

- **Directori d'entitat religioses i centres de culte:** l'OAR manté i actualitza permanentment les dades sobre entitats religioses i centres de culte contingudes a la base de dades municipal ASIA. Les dades públiques d'aquestes entitats es posen a l'abast de la ciutadania a través de la pàgina web municipal, i també són accessibles a través del web de l'OAR. En el període octubre 2016 - novembre 2017 es van fer **583** actualitzacions de la base de dades.

- **Centre de recursos:** s'ofereixen documents i enllaços relacionats amb la diversitat religiosa, el dret a la llibertat religiosa i altres aspectes vinculats a l'activitat de l'OAR.

- **Calendari interreligiós:** mostra les principals festes religioses de les comunitats presents a la ciutat.

- **Agenda d'activitats de les entitats religioses:** s'ofereix informació de les activitats que organitzen les entitats religioses (celebracions, formació, etcètera.) que puguin ser d'interès per al públic en general. El 2017 es van publicar **86** notes d'agenda, que suposen una mitjana de **8,6** mensuals.

- **Visites escolars:** s'informa sobre l'activitat i com sol·licitar-la. Inclou el microlloc web "Coneix les religions" (vegeu més informació sobre les visites escolars a l'apartat 3.3.1.).

3.3.4. Activitats de formació i difusió adreçades a públic en general

L'OAR col·labora i participa en iniciatives d'entitats i altres institucions adreçades a la difusió i la sensibilització al voltant de la diversitat religiosa i la defensa dels drets fonamentals. Durant el període d'aquesta memòria, l'OAR va participar en **6** activitats, a les quals van prendre part un total de **170** persones.

Data	Títol de la formació	Organitzat per	Tipus de públic	Assistents
15/12/2016	Formació " <i>Islam i comunitats islàmiques a Barcelona</i> "	CAL	Membres de la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)	25
13/05/2017	Taula rodona " <i>Llocs de culte i cementiris</i> ", dins de la jornada " <i>L'islam a Espanya: 25 anys dels Acords de cooperació, llums i ombres</i> "	SAFI (Stop als Fenòmens Islamòfobs)	Ciutadania en general	20
16/09/2017	Sessió informativa " <i>Què és l'OAR i quines són les seves tasques. Gestió municipal de la diversitat religiosa</i> "	OAR	Estudiants de Dret de la Universitat de Bonn	25
26/10/2017	Formació " <i>Islam i comunitats islàmiques</i> ", visita al Centre Islàmic Camí de la Pau	Fundació Bayt Al-Thaqafa	Personal i voluntaris de la Fundació Bayt Al-Thaqafa	10
27/10/2017	Jornades Ferrer i Guàrdia sobre " <i>Naixement i mort amb perspectiva laica: rituals de benvinguda i comiat a nivell local</i> "	Fundació Ferrer i Guàrdia	Membres i representants d'entitats de Barcelona	40
24/11/2017	Jornada " <i>Llengües i tradicions espirituals. Diversitat lingüística i diversitat religiosa a les ciutats globals</i> " (Linguapax, 30 anys)	Linguapax	Participants del congrés, investigadors, especialistes i públic en general	50

3.3.5. Nit de les religions

La *Nit de les religions* és una iniciativa de l'Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós que es desenvolupa amb el suport de l'Àrea de Drets de Ciutadania i Diversitat. La segona edició d'aquesta jornada de portes obertes de les comunitats religioses de Barcelona es va celebrar el dia 16 de setembre, amb la participació de **33** comunitats religioses de **12** tradicions religioses diferents, i l'assistència de **1.900** persones a les diverses activitats programades (<http://audir.org/lanitdelesreligions/>).

Línia d'acció 4:

Elaboració i difusió de guies per a la gestió de la diversitat religiosa

L'OAR ha elaborat dues guies amb l'objectiu de facilitar l'aplicació dels protocols per a l'ús d'equipaments i de via pública per part de les entitats religioses. Les guies estan adreçades especialment a les entitats religioses i al personal municipal i gestors d'equipaments, que hi troben un recull pràctic i senzill dels principals aspectes que cal tenir en compte a l'hora de gestionar peticions d'espai per a la celebració d'activitats puntuals de caire religiós.

Les guies s'han publicat en format electrònic i són accessibles a través de la pàgina web de l'OAR:

– Què cal saber per fer una activitat religiosa en un equipament públic?

http://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/sites/default/files/recursos/doc_activitat_religiosa_equipament_2017_cat.pdf

– Què cal saber per fer una activitat religiosa al carrer?

http://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/sites/default/files/recursos/doc_activitat_religiosa_carrer_2017_cat.pdf

Conclusions i propostes d'actuació

Aquesta mesura de govern ha suposat un avenç molt significatiu en el coneixement de la diversitat religiosa i el respecte del dret a la llibertat religiosa en les polítiques i els discursos relacionats amb la gestió d'aquest aspecte de la vida ciutadana. Tot i les limitacions en el seu desplegament, la mesura ha possibilitat la posada en marxa de línies de treball tan importants com el Pla de formació en diversitat religiosa. També ha permès obrir la reflexió sobre algunes activitats de molta intensitat, com el mes de Ramadà, i establir uns criteris que facilitin l'avaluació de les sol·licituds rebudes per donar-hi respostes adequades.

Quant a les dificultats i els reptes que hi ha en relació amb el ple desplegament de la mesura i la total normalització de l'activitat de les entitats religioses als equipaments i la via pública, es poden destacar les següents:

– Hi ha, encara, moltes resistències a la inclusió de l'expressió de la dimensió religiosa i espiritual a l'espai públic, fonamentades en una idea restrictiva i parcial de la laïcitat, que tendiria a excloure aquest tipus d'activitats de la via pública i els equipaments, així com un cert prejudici respecte del fet religiós, que afecta especialment a la pràctica religiosa dels grups minoritaris.

– La concentració i l'increment de demandes de diferents tipus en territoris concrets implica un esforç de gestió i de pedagogia (adreçada tant a les entitats religioses com a la ciutadania que no participa en les seves activitats) que no sempre és fàcil de desenvolupar. Això fa necessari establir criteris per valorar les peticions que fan les entitats, com ara els que es van proposar en relació amb el mes de Ramadà i que es van presentar a la taula de directors de Territori del mes de setembre de 2017¹. En qualsevol cas, els criteris per no autoritzar o desincentivar activitats determinades no haurien d'entrar en contradicció amb el plantejament de fons d'aquesta mesura de govern.

– La falta d'equipaments amb característiques determinades en alguns territoris dificulta sovint el compliment del criteri de prioritització de les entitats del mateix territori on es troba l'equipament. L'aplicació d'aquest criteri també és rellevant quan les entitats busquen donar centralitat a les seves activitats.

– La manca de recursos i habilitats per a la gestió d'algunes entitats sovint els dificulta l'accés als recursos municipals, especialment en el cas de les convocatòries de subvencions. A banda de reforçar les propostes de formació en gestió associativa adreçades a les entitats religioses, cal establir mecanismes d'assessorament, seguiment i suport d'aquelles entitats amb més dificultats i, consegüentment, més vulnerables.

D'altra banda, s'ha fet una difusió molt extensa de la mesura de govern, per fer-la arribar a tots els àmbits municipals interessats, així com als gestors d'equipaments i a les entitats religioses. La mesura s'ha discutit a la taula de corresponsabilitat de directors de Serveis a les Persones i al Territori, s'ha presentat a tots els districtes, i se n'han fet presentacions al Districte de Ciutat Vella (amb tècnics de la direcció de Serveis a les Persones i al Territori i gestors d'equipaments) i a l'OAR (adreçada a les entitats religioses).

¹ Aquests criteris bàsics es poden resumir en els punts següents:

– Garantir que totes les comunitats que ho sol·licitin puguin tenir accés a espais per a:

- les pregàries dels divendres de Ramadà
- Eid al Fitr (darrer dia de Ramadà)
- Eid al Adha (festa del Sacrifici)
- Aixurà (comunitat xiïta)
- Martiri de l'Imam Alí (comunitat xiïta)

– Atesa la multiplicació de propostes en alguns territoris, cal treballar en la línia d'unificar la celebració del trencament del dejuni en un sol acte per barri, en què hi puguin participar totes les entitats interessades a fer aquest tipus d'activitat. En cada cas caldrà trobar el format més adequat.